

**Alternativní přístupy k výchově a vzdělávání - záznamy článků
z časopisů
(Pedagogická bibliografická databáze Pedagogické knihovny J. A.
Komenského)**

1.

Zkušenosti s Montessori pedagogikou na ZŠ Gajdošova v Brně / Dagmar Bulová
-- cze

In: Komenský : časopis pro učitele základní školy -- ISSN 0323-0449 -- Roč. 136, č. 5 (2011/2012), s. 7-9.

Zkušenosti Základní školy Gajdošova v Brně, kde více než deset let vyučují žáky za pomoci alternativní metody Montessori. V článku je též uvedena ukázka podkladových materiálů na projektový den.

alternativní škola ; montessoriovský systém ; základní škola ; vyučovací metoda ; výuka ; projektová metoda ; výchovný systém ; ukázka ; zkušenost ; Brno

ABA012

http://www.npkk.cz/kpwinsqlnpkk/zaznam.php?vers=3&detail_num=405291

2.

Vzpřimující síly výchovy / Dušan Pleštil -- cze

In: Člověk a výchova : časopis pro pedagogiku Rudolfa Steinera -- Roč. 2013, č. 2 (2013), s. 14-19.

Príspevek pojednává o pochopení významu vzpřímenosti a jejího vztahu k rozvoji morálních sil, prohloubení poznání člověka a spojitosti s zařazením člověka do sil kosmu a země, včetně názorů a závěrů Rudolfa Steinera na tuto problematiku.

růst ; výchova ; waldorfská pedagogika ; fyzická antropologie ; význam ; vývoj dítěte ; pohybový rozvoj ; vývojová psychologie ; morálka ; poznání ; poznávací proces ; zařazování ; člověk ; Země ; názor ; působení ; Steiner, Rudolf, ; Steiner, Rudolf,

ABA012

http://www.npkk.cz/kpwinsqlnpkk/zaznam.php?vers=3&detail_num=418227

3.

Učení dětí není výrobní proces / Pär Ahlbom ; [Autoři interview] Pavel Kraemer, Peter Živý, Regina Kejdová -- cze

In: Děti a my : časopis pro rodiče, učitele a pracovníky pomáhajících profesí -- ISSN 0323-1879 -- Roč. 42, č. 2 (2012), s. 40-42.

Rozhovor s novátorem v oblasti pedagogiky a zakladatelem intuitivní pedagogiky Pärem Ahlbomem o škole v Solviku, o tom, co je principem intuitivní pedagogiky, o waldorfské pedagogice založené na antroposofii Rudolfa Steinera. Snaha o dosažení vnitřní svobody dítěte, protože jen svobodné a spokojené děti se mohou něco naučit. Význačná role umění a tvořivosti v intuitivní pedagogice.

dítě ; výchova dítěte ; výuka ; waldorfská pedagogika ; intuice ; pedagogická činnost ; osobnost ; pedopsychologie ; umění ; antroposofie

ABA012

http://www.npkk.cz/kpwinsqlnpkk/zaznam.php?vers=3&detail_num=370016

4.

To, co se ve škole učí, by mělo vždy vycházet z potřeb dítěte / Markéta Dvořáková ; [Autor interview] Marie Těthalová -- cze

In: Informatorium 3-8 : časopis pro výchovu dětí od 3-8 let v mateřských školách a školních družinách -- ISSN 1210-7506 -- Roč. 19, č. 3 (2012), s. 8-10.

Markéta Dvořáková z FF UK hovoří o alternativním školství v ČR. Říká, že alternativní školy nemusí být pouze Montessori, daltonské či waldorfské školy, ale i školy státní, které si samy upravily rámcový vzdělávací program. Důvody zakladatelů alternativních směrů vzdělávání hledat jinou cestu, jak učit a vychovávat, pohled do historie. Jak postupovat při přechodu dítěte z alternativní školy do běžné školy. Učitelé z běžných škol by se měli inspirovat v přístupu k dětem. Vzdělávání i výchova musejí vycházet z potřeb dítěte.

alternativní škola ; forma výuky ; historické hledisko ; mateřská škola ; dějiny pedagogiky ; přechod ze základní na střední školu ; potřeba ; dítě

ABA012

http://www.npkk.cz/kpwinsqlnpkk/zaznam.php?vers=3&detail_num=370988

5.

Rozvoj vědomí dítěte prostřednictvím pohybových her / Rudolf Kischnick, Wil van Haren ; [Překladatel] Marek Vodička, Petr Šimek -- cze

In: Člověk a výchova : časopis pro pedagogiku Rudolfa Steinera -- Roč. 2013, č. 1 (2013), s. 25-32.

Cílem příspěvku je představit pohybové hry rozčleněné podle věkových stupňů dítěte a jim odpovídajících herních forem, které rozvíjejí fantazii dítěte a vyvolávají u něj napětí a zájem o tělesný pohyb. Text je z úvodu knihy Kischnick, Rudolf/ Haren, Wil van, Der Plumpsack geht rum (Chodí pešek okolo!).

rozvoj osobnosti ; dítě ; vědomí ; pohybové hry ; pohybový rozvoj ; věková hranice ; škola ; základní školství ; představitost ; zájem ; motivace ; tělesná výchova ; hra ; žák ; waldorfská pedagogika

ABA012

http://www.npkk.cz/kpwinsqlnpkk/zaznam.php?vers=3&detail_num=416531

6.

Přijdu, vidím, zamyslím se, pokusím se - to je motto žáků kolínské školy / Monika Novotná -- cze

In: Týdeník školství -- ISSN 1210-8316 -- Roč. 20, č. 8 (2012), s. 7.

Zkušenosti kolínské základní školy s projektem, který se pokouší změnit u dětí chování a návyky ve vztahu k přírodě. Projekt vychází z filozofie činnostního učení,

kteře je základním principem vzdělávacího programu školy Tvořivé učení. Forma exkurzí a výjezdů do různých ekologicky šetrných zařízení (vodní nebo fotovoltaická elektrárna, bioplynová stanice) a následných reportáží vypracovaných žáky.
projekt ; vzdělávací program ; základní škola ; činná škola ; ekologická výchova ; exkurze ; energetika

ABA012

http://www.npkk.cz/kpwinsqlnpkk/zaznam.php?vers=3&detail_num=370519

7.

Montessori pedagogika a Společnost Montessori, o. s. / Kamila Randáková -- cze
In: Řízení školy : odborný měsíčník pro ředitele škol -- ISSN 1214-8679 -- Roč. 9, č. 5 (2012), s. 21-23.

Výchovný systém Marie Montessori je použitelný pro práci s předškolními dětmi – mateřská a rodinná centra a kluby, mateřské školy; také však školy s třídami školáků převážně na 1. stupni. Systém vychází z vývojových potřeb dětí. Současné vědecké poznatky potvrzují její tehdejší objevy a zkušenosti. Montessori školy jsou dnes běžně označovány jako „alternativní“, pracují podle pravidel a principů, které v České republice odpovídají také Rámcovému vzdělávacímu programu. Pro šíření informací o Montessori programu vznikla roku 1999 Společnost Montessori, o. s., která sdružuje pedagogy a rodiče se zájmem o rozšiřování této pedagogiky. Společnost organizuje kurzy, semináře, dílny, workshopy, vydává metodické materiály, vede metodický portál a vlastní odbornou knihovnu. Je zapojena do celé řady iniciativ na podporu progresivních změn ve vzdělávání.

montessoriovský systém ; dítě ; žák ; kurikulum ; program ; vzdělávání ; sdružení ; činnost ; předškolní výchova ; první stupeň ; základní škola ; další vzdělávání učitelů ; Společnost Montessori ; potřeby dítěte ; mateřské centrum

ABA012

http://www.npkk.cz/kpwinsqlnpkk/zaznam.php?vers=3&detail_num=371898

8.

Jak se to má se sedmiletým rytmem vývoje dítěte? / Albrecht Schad ; [Překladatel] Kateřina Kozlová -- cze -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Člověk a výchova : časopis pro pedagogiku Rudolfa Steinera -- Roč. 2013, č. 1 (2013), s. 12-18.

Příspěvek popisuje systém rytmů člověka a podrobněji se věnuje „rytmu sedmiletí“, jeho zařazení do celého systému rytmů člověka, analyzuje vývoj dítěte během prvních tří sedmiletí jeho života a popisuje vlivy vnitřních impulsů na vývoj dítěte během školního období.

věk ; věkové zvláštnosti ; vývoj dítěte ; vývojová psychologie ; pedagogická psychologie ; waldorfská pedagogika ; časový faktor ; člověk ; systémová analýza ; systémový přístup ; životní cyklus ; působení ; škola ; docházka ; Steiner, Rudolf ; Steiner, Rudolf ; nauka o člověku

ABA012

http://www.npkk.cz/kpwinsqlnpkk/zaznam.php?vers=3&detail_num=416526

9.

Interaktivní tabule činnostně ve výuce českého jazyka / Čeněk Rosecký -- cze
In: Týdeník školství -- ISSN 1210-8316 -- Roč. 19, č. 29 (2011), s. 7.

Cíle projektu Čtení a psaní s porozuměním. Kladení důrazu na uvažování a hovor žáků nad činnostmi, šíření efektivních metod z praxe a podpora osobnostního růstu učitelů. Uvážené využívání moderních technologií, např. interaktivních tabulí. Zakládání vzorových tříd činnostního učení s informačními technologiemi, příprava pomůcek pro učitele a pro výuku.

vzdělávací projekt ; čtení ; psaní ; porozumění ; porozumění textu ; aktivní metoda ; činná škola ; informační technologie ; učební pomůcka ; další vzdělávání učitelů ; interaktivní tabule

ABA012

http://www.npkk.cz/kpwinsqlnpkk/zaznam.php?vers=3&detail_num=368465

10.

Eurytmie - pohybové umění i vyučovací předmět waldorfské pedagogiky [Část 2] / Jana Konvalinková -- cze -- Obsahuje bibliografické odkazy: 6

In: Hudební výchova : časopis pro hudební a obecně estetickou výchovu školní a mimoškolní -- ISSN 1210-3683 -- Roč. 20, č. 2 (2012), s. 24-26.

Příspěvek je zaměřen na základy tónové eurytmie. Eurytmie je pohybové umění, jehož prostřednictvím člověk usiluje ve spojení s charakterem hudebního díla o vyjádření vlastní osobnosti. Nápomocny jsou mu charakteristiky tónů, intervalů a tónin. Charakteristika sedmi základních tónů. Tóny, tóniny a intervaly v eurytmii pomáhají pohybovému vyjádření, mohou se však uplatnit i v hodinách hudební výchovy, kdy je žáci mohou srovnat s vlastním vnímáním a chápáním. Duševní, imaginativně-umělecká charakteristika tónin a jejich spojení s individuálním vnímáním každého jednotlivce.

waldorfská pedagogika ; výchovný systém ; hudba ; estetickovýchovný předmět ; pohyb ; eurytmie

ABA012

http://www.npkk.cz/kpwinsqlnpkk/zaznam.php?vers=3&detail_num=403037

11.

Druhé sedmiletí z hlediska nauky o člověku / Hermann Koepke -- cze

In: Člověk a výchova : časopis pro pedagogiku Rudolfa Steinera -- Roč. 2013, č. 1 (2013), s. 18-25.

Příspěvek podává přehled o vývojové periodě dítěte – druhém sedmiletí života dítěte, v tomto případě o době od jeho vstupu do školy až k ukončení základní školy a popisuje jeho fáze jak v oblasti duševně-duchovní, tak v oblasti tělesného růstu.

životní cyklus ; žák ; základní škola ; základní vzdělání ; člověk ; vývoj dítěte ; vývojová psychologie ; věk ; psychický vývoj ; tělesné vlastnosti ; waldorfská pedagogika ; tělesný vývoj ; růst ; nauka o člověku

ABA012

http://www.npkk.cz/kpwinsqlnpkk/zaznam.php?vers=3&detail_num=416530

12.

Dítě je tvůrce člověka / Hana Slabá -- cze

In: Speciál pro MŠ : příloha časopisu Řízení školy -- ISSN 1214-8679 -- Roč. 2012, č. 3 (2012), s. 15-16.

Autorka ve svém článku připomíná jednu ze základních myšlenek pedagogiky Montessori, kterou je, dívat se na dítě jako na někoho, kdo zná svou cestu, a dospělí jsou jenom jeho průvodci na cestě k dospělému člověku.

dítě ; tvůrce ; člověk ; myšlení ; výchova ; výchova dítěte ; montessoriovský systém ; pedagogika ; dospělý ; vztah dospělý-dítě ; Montessori, Maria ; Montessori, Maria

ABA012

http://www.npkk.cz/kpwinsqlnpkk/zaznam.php?vers=3&detail_num=419047

13.

Čtení na kolejích / Irena Poláková -- cze

In: Rodina a škola : časopis pro všechny rodiče a učitele -- ISSN 0035-7766 -- Roč. 60, č. 10 (2013), s. 16.

Autorka článku (metodička projektu Brána ke vzdělání - školní čtenářské kluby) informuje o jedné ze zajímavých akcí projektu. Děti ze základní školy v Orlové a Havířově se vydaly vlakem na zvláštní čtenářský výlet do Prahy. Díky podpoře společnosti RegioJet se mohlo uskutečnit čtení na kolejích. Dětem, které pocházejí z ne příliš podnětného sociálního prostředí, bylo naservírováno občerstvení - knihy. Mohly si celou cestu číst, vybírat knihy podle zájmu a potom si je nechat jako dárek. Společně se seznámily s knihou Prahou kráčí lev a připravily se tak na procházku po pražských památkách.

základní škola ; čtenářství ; čtení ; školní klub ; projekt ; školní výlet ; kniha pro mládež ; činná škola ; obsah výuky ; sociálně znevýhodněný ; Nová škola, o.p.s. ; Brána ke vzdělání - školní čtenářské kluby

ABA012

http://www.npkk.cz/kpwinsqlnpkk/zaznam.php?vers=3&detail_num=423657

14.

Alternativní formy vzdělávání / Jana Hrázská -- cze

In: Moderní vyučování : časopis na podporu rozvoje škol -- ISSN 1211-6858 -- Roč. 19, č. 3-4 (2013), s. 26.

Autorka uvádí stručnou charakteristiku alternativních forem vzdělávání, se kterými se lze v určité podobě setkat na některých českých školách (waldorfská škola,

daltonský plán, montessoriovský systém, Začít spolu, Zdravá škola atd.). V článku je také zmíněno domácí vzdělávání.

alternativní škola ; alternativa ; vzdělávání ; výuka ; waldorfská pedagogika ; montessoriovský systém ; daltonský plán ; domácí vzdělávání ; výchovný systém ; vzdělávací program ; Zdravá škola Začít spolu ; Česká republika

ABA012

http://www.npkk.cz/kpwinsqlnpkk/zaznam.php?vers=3&detail_num=417600

15.

Alternativní a inovativní pedagogické směry / Zdeněk Bělecký -- cze

In: Řízení školy : odborný měsíčník pro ředitele škol -- ISSN 1214-8679 -- Roč. 9, č. 4 (2012), s. 35-36.

Autor rozebírá dějinné souvislosti, které vedly ke vzniku školy – nástroje, kterým je společenská zkušenost ve formě jakési předžvýkané informační kaše předávána mláďatům. Formuje závěr, že pedagogické směry jsou ovlivněny rozhodovacími kritérii aktérů a všechny pedagogické proudy jsou vůči sobě navzájem alternativní. Na základě modelové situace (pro účely modelu užívá čtyři směry pojmenované reprezentativní autoritou - Herbart, Komenský, Dewey a Montessori) poukazuje na posun hlavního vzdělávacího proudu v České republice s přispěním některých programů jako jsou Škola podporující zdraví, Začít spolu, Rozvoj kritického myšlení čtením a psáním v porovnání s rolí, kterou zde hrají Waldorfská škola nebo program Montessori s jejich specifiky.

alternativní škola ; inovace ve vzdělávání ; pedagogický výzkum ; hodnotící kritérium ; rozhodování ; vzdělávací program ; pedagogické směry ; Česká republika
ABA012

http://www.npkk.cz/kpwinsqlnpkk/zaznam.php?vers=3&detail_num=371579